

Π Ρ Ο Τ Α Σ Ε Ι Σ

Γ Ι Α Τ Η Ν

Π Ρ Ω Τ Ο Β Α Θ Μ Ι Α --- Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Ο Β Α Θ Μ Ι Α

Ε Κ Π Α Ι Δ Ε Υ Σ Η

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Για την αντιμετώπιση του χρόνιου πρόβληματος της παιδαγωγικής και ψυχολογικής κατάρτισης των υποψηφίων καθηγητών θεσμοθετείται ειδική κατεύθυνση επιλογής στα προγράμματα σπουδών των πανεπιστημιακών τμημάτων από τα οποία προέρχεται ο βασικός κορμός των εκπαιδευτικών, που θα οδηγεί σε πτυχίο της αντίστοιχης επιστήμης με παιδαγωγική - ψυχολογική κατάρτιση.

- Το 75 % του προγράμματος σπουδών της ειδικής κατεύθυνσης περιλαμβάνει μαθήματα της αντίστοιχης επιστήμης και το 25 % καλύπτει μαθήματα παιδαγωγικής - ψυχολογικής κατάρτισης.

- Το πρόγραμμα μαθημάτων της συγκεκριμένης κατεύθυνσης σπουδών, καθώς επίσης και η ανάθεση διδασκαλίας των μαθημάτων γίνεται από κοινού αφ' ενός μόν από το οικείο Τμήμα και αφ' ετέρου από τους Τομείς ή τα Τμήματα που έχουν τη δυνατότητα αλλά και την υποχρέωση να συμβάλουν στη διαμόρφωση και την υλοποίηση του σχετικού προγράμματος. Στην κατηγορία αυτή Τομέων και Τμημάτων ανήκουν οι Τομείς της Παιδαγωγικής και της Ψυχολογίας των Φιλοσοφικών Σχολών των Πανεπιστημίων Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Ιωαννίνων και ο Τομέας της Παιδαγωγικής του Τμήματος Φιλοσοφίας και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης. Στα Πανεπιστήμια, στα οποία δεν υπάρχουν οι Τομείς της Παιδαγωγικής και της Ψυχολογίας η εν λόγω συνεργασία γίνεται από κοινού με τα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης και Νηπιαγωγών.

Η κατάρτιση του εν λόγω προγράμματος γίνεται επί τη βάση κατευθυντηρίων γραμμών και συγκεκριμένου υποδείγματος που διαμορφώνεται με ευθύνη του Τομέα Παιδαγωγικής του οικείου Α.Ε.Ι.

- Η παρακολούθηση του προγράμματος ειδίκευσης είναι δυνατή

είτε κατά τη διάρκεια είτε μετά το πέρας των βασικών σπουδών.

- Οι φοιτητές ή πτυχιούχοι άλλων Πανεπιστημιακών Τμημάτων (Πολυτεχνικών, Οικονομικών, Γεωπονικών κ.α. κατευθύνσεων) που προτίθενται να διοριστούν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση υποχρεούνται να παρακολουθήσουν ειδικό πρόγραμμα μαθημάτων παιδαγωγικής - ψυχολογικής κατάρτισης, ίδιας διάρκειας με το προαναφερθέν, το οποίο διαμορφώνεται, οργανώνεται και υλοποιείται με ευθύνη των Τομέων Παιδαγωγικής ή των Παιδαγωγικών Τμημάτων σε συνεργασία με τα οικεία πανεπιστημιακά Τμήματα. Μετά την επιτυχή παρακολούθηση των ειδικών προγραμμάτων, χορηγείται στους ενδιαφερόμενους Πιστοποιητικό παιδαγωγικής - ψυχολογικής κατάρτισης.

- Το πρόγραμμα παιδαγωγικής - ψυχολογικής κατάρτισης αρχίζει να εφαρμόζεται στους φοιτητές που θα εισαχθούν στα Α.Ε.Ι. από το προσεχές ακαδημαϊκό έτος 1990 / 91.

- Μετά την αποφοίτηση των πρώτων πτυχιούχων με παιδαγωγική - ψυχολογική κατάρτιση τα προσόντα για διορισμό στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι:

α. Πτυχίο της αντίστοιχης επιστήμης με παιδαγωγική - ψυχολογική κατάρτιση ή

β. Πτυχίο της αντίστοιχης επιστήμης και Πιστοποιητικό παρακολούθησης των μαθημάτων του προγράμματος κατάρτισης.

- Ισχύουν μεταβατικές διατάξεις για τους αδιόριστους της επετηρίδας ώστε να αποκτήσουν την αναγκαία παιδαγωγική - ψυχολογική κατάρτιση με ταχύρρυθμη εισαγωγική επιμόρφωση μετά το διορισμό τους που προβλέπει ο Ν. 1824 / 88, άρθρο 12

- Ενισχύονται οι Τομείς της Παιδαγωγικής ώστε να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις αυξημένες εκπαιδευτικές ανάγκες που αναλαμβάνουν να καλύψουν.

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Η ανάγκη για μια συχνή, επαναλαμβανόμενη επιμόρφωση όλων των εκπαιδευτικών σε μια εποχή που χαρακτηρίζεται από συνεχείς αλλαγές είναι κάτι περισσότερο από αυτονόητο. Η αδυναμία των σχολών επιμόρφωσης ΣΕΛΜΕ - ΣΕΛΔΕ να καλύψουν την ανάγκη αυτή επιβάλλει τη θεσμοθέτηση ενός άλλου φορέα, ικανού να ανταποκριθεί στο έργο αυτό. Γιαυτό το λόγο:

- Κατά το σχολικό έτος 1990 / 91 λειτουργούν τρία (3) πειραματικά Περιφερειακά Επιμορφωτικά Κέντρα (Π.Ε.Κ.) για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με έδρα την Αθήνα, τη Θεσ/νίκη και τα Ιωάννινα. Στόχος της πειραματικής λειτουργίας είναι να μελετηθεί και να αξιολογηθεί ο νέος θεσμός επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών προτού επεκταθεί.

- Παράλληλα συγκροτείται Επιτροπή Έρευνας με έργο την παρακολούθηση και τη μελέτη της οργάνωσης και της λειτουργίας των Π.Ε.Κ. και την υποβολή συγκεκριμένων προτάσεων προς την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας για διορθωτικές παρεμβάσεις.

- Η πλήρης ανάπτυξη του δικτύου των Π.Ε.Κ. (περίπου 10) θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για συχνή και συστηματική επιμόρφωση όλων των εκπαιδευτικών. Προβλέπεται επίσης η καθιέρωση κινήτρων για τους εκπαιδευτικούς που επιμορφώνονται, όπως οικονομικά κίνητρα, επαγγελματική εξέλιξη κτλ.

- Παρατείνεται η λειτουργία των ΣΕΛΜΕ - ΣΕΛΔΕ και για το σχολικό έτος 1990 / 91, εκτός από τις τρεις πόλεις στις οποίες θα λειτουργήσουν Π.Ε.Κ. Η κατάργησή τους επέρχεται σταδιακά με την επέκταση της ίδρυσης και της λειτουργίας των Π.Ε.Κ.

- Οι δαπάνες λειτουργίας των Π.Ε.Κ. καλύπτονται με επιχορηγήσεις από τον προϋπολογισμό του ΥΠ.Ε.Π.Θ. και των

οικείων Νομαρχιών.

- Θέματα σχετικά με τη διοίκηση, την οργάνωση και τη λειτουργία των Π.Ε.Κ. ορίζονται με Προεδρικό Διάταγμα. Αναφορικά με τη λειτουργία των πειραματικών Π.Ε.Κ., η διοίκηση, η οργάνωση και η λειτουργία τους διέπεται από τις διατάξεις του 1566 /85 , όπως τροποποιήθηκαν από το Ν. 1824 /88.

ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Η εμπειρία από τη λειτουργία των μετά τη μεταπολίτευση θεσμοθετημένων σχολικών τύπων στη λυκειακή κυρίως βαθμίδα καθώς και οι συγκεκριμένες ανάγκες και απαιτήσεις μιας συνεχώς μεταβαλλόμενης ελληνικής κοινωνίας υπαγορεύουν την υιοθέτηση μιας ευέλικτης δομικής διάρθρωσης, που θα διασφαλίζει τη δυνατότητα για γρήγορη προσαρμογή του εκπαιδευτικού συστήματος στην κάθε φορά νέα εκπαιδευτική, κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική πραγματικότητα. Για το σκοπό αυτό:

- Στόχος είναι η σταδιακή ανάπτυξη ενός Ενιαίου Λυκείου που θα περιέχει πολλούς κλάδους και θα προσφέρει πολλές δυνατότητες επιλογών ως κυρίαρχος τύπος σχολείου στη λυκειακή βαθμίδα. Το πρόγραμμά του θα συνδέει οργανικά τη γενική με την τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση. Η ανάπτυξή του επιτυγχάνεται είτε με την ίδρυση νέων σχολείων είτε με τη μετατροπή και την αναβάθμιση των υφιστάμενων τύπων λυκείων.
- Συγκροτείται Επιτροπή Έρευνας που θα μελετήσει και θα αξιολογήσει τη μέχρι σήμερα πορεία του Ενιαίου Πολυκλαδικού Λυκείου (Ε.Π.Λ.) και θα εισηγηθεί συγκεκριμένες προτάσεις για την αναδιάρθρωση του προγράμματος σπουδών. Η αναδιάρθρωση των προγραμμάτων σπουδών στη λυκειακή βαθμίδα θα στοχεύει στη δημιουργία των προϋποθέσεων για την παροχή αυτοτελούς μόρφωσης που θα επιτρέπει την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και θα προετοιμάζει τους νέους για την επαγγελματική ζωή. στο πλαίσιο αυτό επανεξετάζεται και το όλο σύστημα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.
- Βασικός στόχος της εκπαιδευτικής πολιτικής στη νέα δεκαετία είναι η επιμήκυνση του χρόνου της υποχρεωτικής

εκπαίδευσης κατά ένα έτος στο μέτρο που εξασφαλίζονται οι προϋποθέσεις. Η υποχρεωτική εκπαίδευση θα είναι ενιαία για όλους τους μαθητές με ενιαίο τύπο σχολείου και πρόγραμμα σπουδών.

- Συγκροτείται Ομάδα Εργασίας από ειδικούς επιστήμονες για να μελετήσει το θέμα της εισαγωγής των παιδιών στο δημοτικό σχολείο από την ηλικία των 5 1/2 στα 6 χρόνια.

- Επιδιώκεται η καθιέρωση του θεσμού του Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης, το οποίο θα παρέχει προγράμματα σπουδών διαφόρου επιπέδου για τις ανάγκες επαγγελματικής εξειδίκευσης αποφοίτων της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, αποφοίτων του λυκείου και ενηλίκων που μετακινούνται σε άλλα επαγγέλματα ή θέλουν να αποκτήσουν ειδικές γνώσεις.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η καθιέρωση της 9χρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης και η προοπτική της μελλοντικής επέκτασής της επιβάλλουν τη σύνδεση και ενιαιοποίηση των προγραμμάτων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Για το σκοπό αυτό:

- Ανασυγκροτείται η Ομάδα Εργασίας για τα αναλυτικά προγράμματα του Γυμνασίου και του Δημοτικού Σχολείου. Έργο της Ομάδας είναι η αναθεώρηση, ο πειραματισμός και η αξιολόγηση των προγραμμάτων σπουδών σύμφωνα με τις σύγχρονες ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας και την εξέλιξη της επιστήμης και της τεχνολογίας. Στόχος η εσωτερική συνοχή και η ενιαία ανάπτυξη του περιεχομένου των προγραμμάτων της υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Την Ομάδα Εργασίας απαρτίζουν πανεπιστημιακοί, σχολικοί σύμβουλοι και εκπαιδευτικοί της πράξης.

- Με βάση τη μέχρι τώρα εμπειρία από την πειραματική εφαρμογή της ενισχυτικής διδασκαλίας επεκτείνεται σταδιακά ο θεσμός ώστε να καλύψει βασικές ανάγκες της υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

- Αξιολογούνται τα αποτελέσματα από την πειραματική λειτουργία σε δημοτικά σχολεία τμημάτων δημιουργικής απασχόλησης πέρα του κανονικού ωραρίου του σχολείου για μαθητές εργαζόμενων γονέων. Ειδική Ομάδα θα συντάξει πρόγραμμα δραστηριοτήτων των μαθητών για τις ώρες της επιπρόσθετης απασχόλησής τους.

- Προωθείται και ολοκληρώνεται η διαδικασία που αφορά στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών, μουσικής, καλλιτεχνικών μαθημάτων και φυσικής αγωγής στα δημοτικά σχολεία.

ΣΧΕΔΙΑ ΠΡΟΕΔΡΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Η ομαλή λειτουργία του σχολείου εξαρτάται σε μεγάλο, τουλάχιστον, βαθμό από την έκδοση Προεδρικών Διαταγμάτων. Σχέδια Προεδρικών Διαταγμάτων και Κανονιστικών Αποφάσεων βρίσκονται στο στάδιο επεξεργασίας και θα δοθούν σύντομα στους αρμόδιους φορείς για να εκφράσουν τις απόψεις τους.

ΕΞΟΜΟΙΩΣΗ ΤΩΝ ΤΙΤΛΩΝ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΑΚΑΔΗΜΙΩΝ
ΚΑΙ ΣΧΟΛΩΝ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟΥΣ ΑΠΟ ΤΑ
ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ.

Για να αποφευχθούν οι αρνητικές συνέπειες που δημιουργεί η διαφοροποίηση του διδακτικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (Πτυχιούχοι Παιδαγωγικών Ακαδημιών - Σχολών Νηπιαγωγών με διετή φοίτηση και πτυχιούχοι Παιδαγωγικών Τμημάτων με τετραετή) στους εκπαιδευτικούς και στην ποιοτική αναβάθμιση της εκπαίδευσης:

Καταρτίζεται σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 46 παρ. 2 του Ν. 1268 / 82 , με το οποίο προβλέπονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εξομοίωσης των δασκάλων και νηπιαγωγών με τους πτυχιούχους των Παιδαγωγικών Τμημάτων.

Η συμμετοχή των ενδιαφερομένων στη διαδικασία αυτή είναι προαιρετική. Υποβάλλουν αίτηση κάθε Σεπτέμβριο σε Παιδαγωγικό Τμήμα της προτίμησής τους και κατατάσσονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Τμήματος, που εκδίδεται μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου, σε εξάμηνα σπουδών ή σε ειδικούς κύκλους μαθημάτων. Με την ίδια απόφαση το Διοικητικό Συμβούλιο του Τμήματος καθορίζει τα μαθήματα και τις πρακτικές ασκήσεις που υποχρεούται να παρακολουθήσει και να εξεταστεί ο κατατασσόμενος. Σ' όσους παρακολούθησαν και εξετάστηκαν επιτυχώς χορηγείται Πιστοποιητικό εξομοίωσης τίτλου από τα Παιδαγωγικά Τμήματα. Το πιστοποιητικό αυτό αποτελεί τίτλο σπουδών, πλήρως ισότιμο και ισοδύναμο με το πτυχίο του Παιδαγωγικού Τμήματος.

Ενισχύονται τα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης και Νηπιαγωγών, για να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις επιπρόσθετες ευθύνες και υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν.

Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΑΚΑΔΗΜΙΩΝ
ΚΑΙ ΣΧΟΛΩΝ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ.

- Η κινητή και ακίνητη περιουσία των Παιδαγωγικών Ακαδημιών και των Σχολών Νηπιαγωγών στις πόλεις, όπου εδρεύουν Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης και Νηπιαγωγών μεταβιβάζεται, αυτοδίκαια στα αντίστοιχα Α.Ε.Ι. και χρησιμοποιείται για την κάλυψη των αναγκών των αντίστοιχων τμημάτων
- Η κινητή και ακίνητη περιουσία των Παιδαγωγικών Ακαδημιών στις πόλεις, όπου λειτουργούν τμήματα Α.Ε.Ι. μεταβιβάζεται, αυτοδίκαια στα αντίστοιχα Α.Ε.Ι και χρησιμοποιείται για την κάλυψη των αναγκών τους.
- Η κινητή και ακίνητη περιουσία των Παιδαγωγικών Ακαδημιών και των Σχολών Νηπιαγωγών στις πόλεις, όπου δε λειτουργούν Α.Ε.Ι., μεταβιβάζεται αυτοδίκαια στο δημόσιο και χρησιμοποιείται καταρχήν για την κάλυψη των αναγκών επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.
- Στις περιπτώσεις που η κινητή και ακίνητη περιουσία των Παιδαγωγικών Ακαδημιών και των Σχολών Νηπιαγωγών μεταβιβάζεται σε Α.Ε.Ι. χρησιμοποιείται και για την κάλυψη αναγκών της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, όπως ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας ύστερα από εισήγηση του Α.Ε.Ι. και του οικείου φορέα επιμόρφωσης.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΑΛΙΝΟΣΤΟΥΝΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Παρά τα μέτρα που πάρθηκαν κατά τη δεκαετία που πέρασε για την εκπαίδευση των παλινοστούντων μαθητών η σχολική και κοινωνική τους (επαν)ένταξη εξακολουθεί να αποτελεί ένα σοβαρό εκπαιδευτικό και κοινωνικό πρόβλημα. Η παρουσία τελευταία ενός σημαντικού αριθμού παιδιών ποντίων από τη Σοβιετική Ένωση στο ελληνικό σχολείο καθιστά το πρόβλημα οξύτερο και τη λύση του επιτακτικότερη. Για το σκοπό αυτό :

- Ενισχύεται ο θεσμός των Φροντιστηριακών Τμημάτων για να καλύψει τις ανάγκες όσο το δυνατόν περισσότερων παλινοστούντων παιδιών.
- Θεσμοθετούνται τμήματα ταχύρρυθμης διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας με ειδικό διδακτικό υλικό και κατάλληλα καταρτισμένο διδακτικό προσωπικό για τους παλινοστούντες μαθητές της υποχρεωτικής εκπαίδευσης.
- Διατηρείται και ενισχύεται το γλωσσικό και πολιτιστικό "κεφάλαιο", που οι παλινοστούντες μαθητές φέρνουν μαζί τους, κυρίως με τη διδασκαλία της γλώσσας της χώρας από την οποία προέρχονται.